

Sociologické aspekty Jídla z blízka

Zbyněk Ulčák
Katedra environmentálních studií
Fakulta sociálních studií MU

ulcak@fss.muni.cz

Pojmy a koncepty:

- Lokavor (*zool. omnivor, herbivor, karnivor*) – osoba preferující konzumaci potravin z blízkého regionu či z „foodshed“ (*watershed*) (USA, 2007):
 - důraz na jedince
 - jedinec jako spotřebitel
 - spotřeba jako iniciátor změn

Pojmy a koncepty – občanské zemědělství

- Lokální produkce – „z blízka“, farmářské trhy, bedýnky, CSA, zahrádkářské osady, veřejné stravování:

„občanské zemědělství“ (*civic agriculture*)

Pojmy a koncepty - občanské zemědělství

občanské zemědělství:

hnutí odmítající izolovanost od produkce,
roztrpčení nad kvalitou,
nerovnost v přístupu k potravinám

jako důsledek

Globalizace,
průmyslové produkce potravin,
neoliberalismu

Pojmy a koncepty

Jídlo z blízka = decentralizace

Pojmy a koncepty - luxus

Luxus = tradičně exkluzivita (cena + fyzická
dostupnost)

Dnes – demokratizace luxusu, reklama –
dostupnost určována cenou

Postmateriální luxus – čas, vztahy,...

Pojmy a koncepty - ekologický luxus

Ekologický luxus – „...ekologicky příznivé chování, které uvědoměle zmenšuje ekologickou stopu, v různé míře je schopno sebeomezení a vztahuje se k nemateriálním, kulturou oceňovaným hodnotám. Ekologický luxus označuje spíše prvky či segmenty chování než životní způsob.“

(Librová,H.: Vlažní a váhaví, 2003:61)

Pojmy a koncepty - ekologický luxus

Vzácnost a exkluzivita v gastronomii:

- Vzdálenost
- Minulost
- Výlučnost
- Ruční práce
- Autenticita

(Vlasatá, G.: Environmentální souvislosti luxusní gastronomie. MU, 2009)

Pojmy a koncepty - ekologický luxus

Jídlo z blízka

+

Slow Food

= ekologický luxus??

Ano – a je to tak dobře.